

UCHWAŁA NR XVI/272/15
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 16 września 2015 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2015 roku
Programu Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw na siebie!”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 roku, poz. 594 z późn. zm.) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 roku, poz. 163 z późn. zm.)

Rada Miasta Katowice
uchwała:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2015 roku Programu Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw na siebie!”, który jest elementem projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Katowice

Krystyna Siejna

KATOWICE
dla odmiany

Załącznik do Uchwały Nr XVI/272/15
Rady Miasta Katowice
z dnia 16 września 2015 r.

Sprawozdanie z realizacji w 2015 roku Programu Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży w Katowicach "Postaw na siebie!" przyjętego Uchwałą Rady Miasta Katowice nr XLVII/1101/14 z dnia 26 marca 2014 roku oraz Uchwałą zmieniającą nr VII/120/15 z dnia 1 kwietnia 2015 roku.

Wstęp

Sprawozdawany Program był częścią projektu systemowego „Damy Radę - program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. U podstaw powołania do życia Programu Aktywności Lokalnej na rzecz Młodzieży leżało dążenie do kompleksowego wsparcia młodych mieszkańców Katowic wkraczających w dorosłe życie. Podejmowane w 2015 roku w ramach Programu działania, zmierzały do jak najszerszego wsparcia młodego człowieka, indywidualnie dopasowując formy pomocy do jego potrzeb, deficytów i możliwości. Udział w Programie był szansą na rozwój własny uczestników, jak również sposobnością do pokazania im zalet aktywności społecznej i inwestowania we własne umiejętności. Ponadto był przygotowaniem do odpowiedzialnego i świadomego wejścia w dorosłość, okazją do doskonalenia umiejętności identyfikowania i wykorzystywania szans oraz przeciwdziałania czyhającym zagrożeniom. Program był realizowany od początku 2011 roku.

Cel główny Programu

Głównym celem realizacji Programu było wsparcie w roku 2015 co najmniej **16** młodych mieszkańców Katowic, zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na swój status materialny, wykształcenie, środowisko zamieszkania, stan zdrowia itp. w przygotowaniu do prawidłowego funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym.

Zrealizowane działania

W 2015 roku Program był realizowany poprzez działania o charakterze środowiskowym oraz wykorzystanie instrumentów aktywnej integracji.

Działania o charakterze środowiskowym:

1. Realizacja Programu Wsparcia Inicjatyw Młodzieżowych pn. „Działacie? DziałaMY!”

W ramach programu „Działacie? DziałaMY!”, grupa młodych ludzi (co najmniej dwie osoby), mogła zgłosić swój pomysł na akcję, inicjatywę lub organizację jakiegoś przedsięwzięcia. Ważne, żeby działania były realizowane w Katowicach i skierowane np. do rówieśników, sąsiadów, lokalnych społeczności, dzieci, młodzieży lub innych odbiorców. Wszystkie działania były samodzielnie zaplanowane przez młodzież. Młodzi „działacze” otrzymywali m.in. wsparcie animatora, czyli osoby, która pomagała wprowadzić pomysł w życie oraz podpowiadała na co warto zwrócić uwagę, a także wsparcie finansowe na realizację swojej inicjatywy. Taka forma aktywności przede wszystkim daje dużą satysfakcję, ale również możliwość nauki poprzez działanie. Realizując własną inicjatywę, młodzież mogła rozwijać umiejętność pracy w grupie, uczyć się stawiania celów i planowania, rozwijać własną aktywność, a dzięki temu wzmacniać wiarę we własne możliwości. Dodatkowo zyskiwała sposobność, aby przekonać się, jak wiele inicjatywa może dać komuś, dla kogo się ją realizuje.

Efektom realizacji oferty pn. „Działacie? DziałaMY!”, w 2015 roku była inicjatywa „Rzuć palenie – jaraj się sportem”, za której przygotowanie odpowiedzialna była **9** osobowa grupa młodych ludzi z Welnowca,

wspierana przez animatora lokalnego i pracownika socjalnego. Inicjatywa polegała na przygotowaniu dwudniowej imprezy o charakterze sportowym, dla młodzieży z dzielnicy. W trakcie wydarzenia młodzież mogła wziąć udział w turnieju piłki nożnej, turnieju piłki siatkowej, tenisa stołowego oraz skorzystać z porady doradcy zawodowego i dietetyka. Wydarzenie przygotowano we współpracy z Gimnazjum nr 9 w Katowicach, a wzięło w nim udział ok. **90** osób.

2. Organizacja wydarzeń, imprez i wyjść o charakterze integracyjnym, sportowym, kulturalnym i rozrywkowym, służących aktywizacji i zwiększeniu udziału młodzieży w życiu społecznym

„Przygoda- Lubię to! Edycja 2” - oferta cyklicznych spotkań i wydarzeń o charakterze edukacyjnym i rekreacyjnym dla młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym.

Celem oferty „Przygoda- Lubię to!” było przybliżenie młodzieży alternatywnych, niestandardowych form spędzania czasu wolnego, a także zapoznanie młodych ludzi z walorami turystyczno- krajoznawczymi nie tylko województwa śląskiego, ale również innych regionów Polski. W ramach oferty młodzież brała udział w kilku wycieczkach tematycznych, będących podsumowaniem i stanowiących możliwość praktycznego wykorzystania wiedzy zdobytej podczas organizowanych wcześniej spotkań edukacyjnych. W 2015 roku, młodzi ludzie odbyli górską wycieczkę po szlakach Beskidu Śląskiego (**8** osób), uczyli się nurkowania w rudzkim Aquadromie (**7** osób), integrowali się w LaserHouse (**9** osób), na kręgielni (**4** osoby) oraz w kinie (**11** osób).

3. Organizacja spotkań informacyjnych, edukacyjnych, debat i warsztatów zainteresowań dla młodzieży i jej otoczenia.

a) Spotkanie edukacyjne z zakresu I pomocy przedmedycznej.

W dniach 5.02.2015-06.02.2015 roku, zorganizowano dwudniowe szkolenie z zakresu I pomocy przedmedycznej dla młodzieży. W spotkaniu wzięło udział **9** osób.

b) Spotkanie edukacyjne, połączone z wizytą w teatrze.

W dniu 09.04.2015 r. odbyło się spotkanie z młodzieżą dotyczące tolerancji i stereotypów, połączone z wizytą w Teatrze Rozrywki w Chorzowie, gdzie młodzież mogła zobaczyć spektakl „Billy Elliot”, będący ilustracją do podjętej tematyki. W spotkaniu wzięło udział **8** osób.

Wykorzystanie instrumentów aktywnej integracji:

1. Organizacja i sfinansowanie treningu kompetencji i umiejętności społecznych.

Jednym z zadań Programu było zorganizowanie treningu kompetencji i umiejętności społecznych dla młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym i zawodowym, dlatego też podczas tegorocznych ferii zimowych, w dniach 09.02-12.02.2015 roku, zorganizowano w Lalikach, wyjazdowy warsztat dla młodzieży, w którym uczestniczyło **10** osób. Trening przeprowadził doświadczony psycholog i trener. Program szkolenia obejmował m.in. rozwój umiejętności liderkich poprzez zwiększenie świadomości i kształtowanie własnych zachowań uczestników, wzmocnienie kompetencji liderkich, budowanie i integrację grupy. Zajęcia warsztatowe uzupełnione były o atrakcje, które pozwoliły młodzieży poznać okolicę i historię regionu.

2. Organizacja i finansowanie poradnictwa specjalistycznego.

Organizując specjalistyczne, indywidualne wsparcie dla młodzieży, brano pod uwagę newralgiczne i ważne dla młodzieży tematy. W ramach tego instrumentu, uczestnicy Programu w 2015 roku, mogli skorzystać ze wsparcia profesjonalnego dietetyka, który w trakcie indywidualnych konsultacji starał się odpowiadać na zgłaszane przez uczestników potrzeby i problemy w zakresie zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia. W 2015 roku z indywidualnych konsultacji z dietetykiem skorzystało **8** uczestników.

3. Organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową - realizacja oferty wsparcia „Rodzicielstwo- mój czas!”.

W 2015 roku, w ramach Programu, kontynuowano realizację oferty wsparcia dla młodych, przyszłych rodziców (w wieku 15-25 lat), którzy oczekują narodzin dziecka, pod nazwą „Rodzicielstwo- mój czas”. Od lutego do kwietnia 2015 roku podczas jednej zrealizowanej edycji, ze wsparcia skorzystało **7** uczestniczek, które miały możliwość czerpać wiedzę na temat ciąży, jej przebiegu, potrzeb kobiet ciężarnych, zmian zachodzących w organizmie kobiety spodziewającej się potomstwa i zdobywać umiejętności w zakresie opieki nad noworodkiem i małym dzieckiem. Zapewniono profesjonalną pomoc oraz dostęp do poradnictwa realizowanego podczas warsztatów ze specjalistami tj.: położną, dietetykiem, psychologiem i ratownikiem medycznym. Młode przyszłe mamy brały również udział w spotkaniach i wyjściach integracyjnych, korzystały z konsultacji w ramach tworzenia Indywidualnego Planu Pomocy, jak również z pomocy finansowej z przeznaczeniem na zakup wyprawki dla noworodka oraz przyszłej mamy.

4. Organizacja i sfinansowanie usług wspierających aktywizację edukacyjną – wsparcie doradcy zawodowego.

Jedną z propozycji kierowanych do młodych mieszkańców Katowic w ramach Programu było wsparcie doradcy zawodowego. Definitywnie rzecz ujmując, usługa doradcy polega na pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, uwzględniając możliwości psychofizyczne i sytuację życiową młodych uczestników, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego. Wsparcie w ramach przedmiotowego instrumentu polegało na pośredniczeniu pomiędzy młodym człowiekiem, a rynkiem edukacyjnym i zawodowym przy jednoczesnej pomocy w doborze kierunku nauki, podjęciu pierwszej pracy, odpowiednich do zgłaszanych przez uczestników Programu potrzeb, zainteresowań i możliwości. W 2015 roku z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym skorzystało **11** uczestników Programu.

Uzupełnieniem do konsultacji indywidualnych świadczonych przez doradcę zawodowego były warsztaty grupowe dla uczniów katowickich szkół, prowadzone według autorskiego programu, który obejmował następujące tematy:

- „Autoprezentacja z elementami mowy ciała”.
- „Wybór właściwej ścieżki kariery zawodowej”
- „Zarządzanie własnym czasem”

- „Motywacja, wartości życiowe i zawodowe”
- „Samooceńca umiejętności i predyspozycji zawodowych”
- „Dokumenty aplikacyjne jako moja pierwsza wizytówka zawodowa”
- „Rozmowa kwalifikacyjna z pracodawcą – jak skutecznie się zaprezentować?”

W 2015 roku odbyło się **28** warsztatów, w których łącznie wzięło udział **530** uczniów z 7 katowickich szkół.

5. Organizacja i finansowanie usług wspierających animację lokalną – wsparcie animatora lokalnego.

Bardzo ważną funkcję w realizacji każdego programu aktywności lokalnej zajmuje osoba animatora. Opisując rolę i predyspozycje animatora w programie dla młodzieży należy mieć na uwadze specyfikę takiej grupy docelowej. Bezsprzecznie jest to funkcja wymagająca wyrazistego i charyzmatycznego podejścia, umiejętności wzbudzania zainteresowania młodych ludzi, otwartości, elastyczności z jednoczesną umiejętnością określania ram. Przede wszystkim zaś rola animatora wymaga autentycznej i budzącej zaufanie postawy. Zdaje się bowiem, że młodzież potrzebuje i poszukuje dziś punktów odniesienia i wsparcia towarzyszącego. Filozofia animacji, jaką przyjęto w Programie sprowadza się więc do hasła „Nie wyręczaj – twórz przestrzeń do działania. Bądź krok przed, wskazując kierunki i możliwości. Bądź obok, towarzysząc młodemu człowiekowi. Bądź krok za, będąc wsparciem w chwilach trudnych”. Realizacja takiej filozofii wymaga oczywiście konsekwencji i czasu, jednak w piątym roku realizacji można było zauważyć pozytywne efekty takiego podejścia. Młodzi ludzie, przy wsparciu animatora i innych pracowników Programu, podejmowali inicjatywy, przełamując własne bariery, chętniej włączając się w różne działania. Wzrastało przy tym ich poczucie własnej wartości. Dostrzegali w większej aktywności (i w aktywności w ogóle) interes swój i wspólny. Powszechnie wiadomo, że młodość nie znosi sztywności, dlatego w animacji tej grupy społecznej pracownicy starali się stawiać na nieszablonowość, zapraszając młodych ludzi i towarzysząc jej zarówno w szkolnych potyczkach jak i na wysokogórskich szlakach. Pomagali przeżywać przygody życia, ale też uczeni i konsekwentnie wskazywali na priorytety, takie jak edukacja czy praca. Z usługi animatora lokalnego w 2015 roku korzystało **14** osób. Ponieważ funkcja animatora lokalnego była integralnie związana z organizacją działań o charakterze środowiskowym, jak również z koordynacją Programu należy uznać, że wsparciem animatora pośrednio objęto faktycznie większą część uczestników i osób z ich otoczenia.

6. Organizowanie i finansowanie uczestnictwa w placówkach wsparcia dziennego, świetlicach i klubach.

Instrument zrealizowano w formie finansowania zatrudnienia wychowawcy w Specjalistycznym Klubie Młodzieżowym nr 3 w Katowicach- Zawodziu (w wymiarze 3/4 etatu).

Rezultaty realizacji Programu

1. Osiągnięto następujące rezultaty miękkie:

- a) wzrost poziomu aktywności młodzieży w życiu społecznym, o czym świadczą m.in. analiza ankiet, liczba zrealizowanych inicjatyw, obserwacje uczestników w trakcie ich udziału w Programie,
- b) wzrost kompetencji i umiejętności społecznych uczestników Programu, w tym w obszarze umiejętności koncepcyjnych i organizacyjnych, o czym świadczy liczba zrealizowanych inicjatyw i wydarzeń, obserwacje uczestników w trakcie ich udziału w Programie,

- c) nabycie przez młodzież poczucia sprawczości swoich działań poprzez realizację własnych pomysłów i inicjatyw,
- d) zmiana postrzegania młodzieży jako grupy społecznej przez innych mieszkańców Katowic, poprzez realizację i promocję podjętych działań i inicjatyw (szczególnie tych realizowanych w przestrzeni publicznej).

2. Osiągnięto następujące rezultaty twarde:

- **14** osób skorzystało ze wsparcia animatora lokalnego,
- **11** osób nabyło niezbędnych informacji i umiejętności do dokonania świadomego, opartego m.in. o realia rynku pracy i własnych predyspozycji, wyboru dalszej ścieżki zawodowej i edukacyjnej poprzez usługę doradcy zawodowego,
- **8** uczestników Programu skorzystało ze specjalistycznego wsparcia specjalistycznego, w tym wsparcia dietetyka,
- **10** uczestników wzięło udział w treningu umiejętności społecznych,
- **7** uczestniczek skorzystało ze wsparcia grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową,
- **10** osobom umożliwiono pobyt w placówce opiekuńczo-wychowawczej – Specjalistycznym Klubie Młodzieżowym nr 3 w Zawodziu – poprzez finansowanie ze środków Programu kosztów zatrudnienia wychowawcy.

Współpraca międzysektorowa

W realizacji Programu stawiano na współpracę międzysektorową i łączenie potencjałów z wieloma organizacjami i instytucjami działającymi w obszarze problematyki młodzieżowej. Były to m.in. katowickie szkoły, domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe.

Sposób i źródła finansowania Programu.

Program był finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, Priorytetu VII, Działania 7.1. Podziałania 7.1.1. Budżet był realizowany zgodnie z umową o dofinansowaniu projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”.

Całkowity koszt Programu w 2015 roku wyniósł: **72 467,96 zł**